

В Испания Ф. Хорн пристига през месец март, непосредствено преди началото на Гражданската война. Д. Димов влиза в страната след приключването на събитията, към средата на януари, а я напуска около началото на март. Ясно е, че по този начин и тук той цитира себе си. Проследяването по месеци на живота и действията на Ф. Хорн асоциира с пребиваването на автора в Испания.

През Испания Ф. Хорн върви по пътищата на Д. Димов. Сан Себастиан, Мадрид, Ескориал, Толедо, Авила, Гранада, Кордова – това са основните пунктове, през които и двамата минават. Затова неправдоподобности в „Осъдени души“ няма. От първите си страници произведението ни покорява с диханието на самия живот. Най-подробно описание е дадено на Толедо – града, в който Д. Димов е останал най-дълго и който е разгледал с помощта на своите колеги-испанци. Няма съмнение, че в този град героинята се движи по стъпките на автора. Хотел „Кастилия“, Алкасар, къщата на Ел Греко, площадът на поета Бекер, външният и вътрешният вид на резиденцията, процедурата по посрещането са все подробности от личната биография на Д. Димов.

На Ф. Хорн писателят е подарил най-ярките си впечатления, най-силните си преживявания в Испания. Изпитано от самия него е опиянението при срещата със старата столица на Испания. Твърде непосредствено ѝ е приписал той вълненията си при посещението на резиденцията на йезуитите, впечатленията, които е получил от светлата обител и нейните жители, психологическото напрежение, с което е било съпроводено обмислянето на мотивите за тази визита и самия ход на разговорите, опасенията от вероятната прозрачност на истината. Тази неподправеност на изживяванията е типична за всички срещи на Ф. Хорн с Испания. Тя присъства твърде осезателно и при наблюдаваните от нея реакции по арените. Когато Фани гледа боя с бикове, имаме усещането, че писателят анализира себе си. Мисля, че тъкмо тия възприятия той използва, за да създаде картината на екзекуцията. И още нещо от собственото си духовно битие е вложил авторът у своята героиня в тази сцена – драматичните противоречия, характерни за неговата младост, когато социален произход и епоха го поставят на нравствен и идеен кръстопът. *„Но нима се боеше да види Доминго, нима не трябваше да го окуражи поне с един поглед? Колко подъл бе тоя страх – страх от смъртта, страх от собствената си пасивност!“* – разсъждава Фани, а на нас ни се струва, че писателят изповядва себе си.

След Толедо най-голямото покритие между автор и героиня наблюдаваме при обиколката на Ф. Хорн из Андалусия. Гледките, които се разкриват пред нея при пътуването в планините над Гранада, са пресъздадени чисто по димовски. В подобни моменти долавяме органичната връзка между романа „Осъдени души“ и пътеписите на Д. Димов.

Ф. Хорн и Д. Димов са дълбоко сродни по своята чувствителност към живота на природата, проявен във форми, багри и звукове. Природните описания в романа са пресъздадени преимуществено сетивно и засягат всички годишни времена. Обикновено те са лаконични, но наситени със заразяваща атмосфера, и пряко свързани с идейния патос на творбата. Д. Димов е изкусен майстор на беглия, но дълбоко прочувствен и проникателен рисунък. Герои, общество и природа живеят у него единен живот.

Друга допирна точка между Д. Димов и Ф. Хорн е описанието на надигащата се в Испания Гражданска война. Целият интерес, познания, отношението